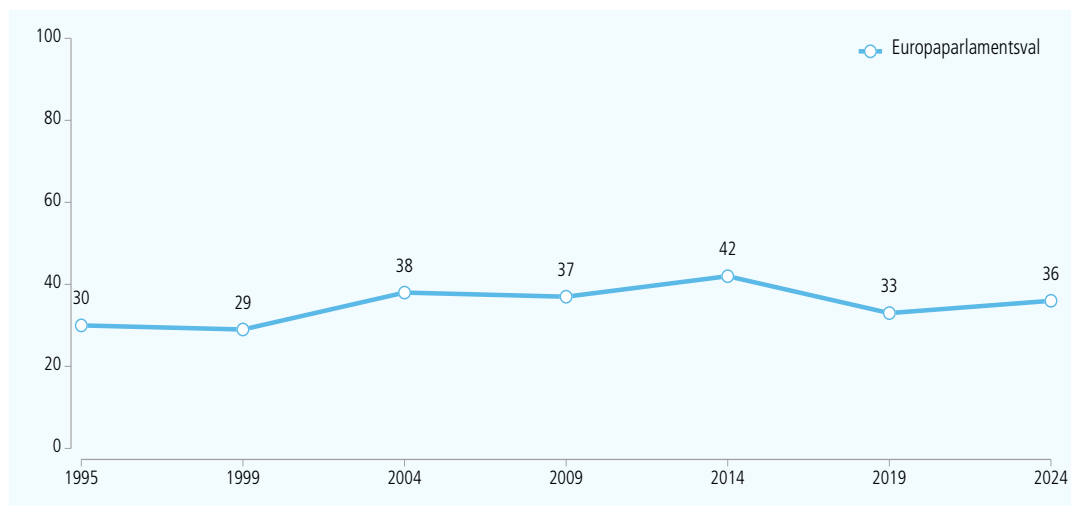

En tredjedel röstar annorlunda i Europaparlamentsval

Valen till Europaparlamentet och riksdagen skiljer sig åt på flera sätt. Att ungefär en tredjedel av svenska väljare röstar annorlunda i Europaparlamentsval jämfört med riksdagsval kan därför ha många orsaker. Eftersom regeringsmakten inte står på spel i Europaparlamentsval behöver inte väljarna göra samma strategiska överväganden som i riksdagsval. Partiernas toppkandidater brukar också spela större roll för partival i Europaparlamentsval (se även faktablad 2024:32). Europaparlamentet har dessutom andra maktbefogenheter än de nationella parlamenten, vilket innebär att olika sakfrågor är betydelsefulla i de olika valen (Berg & Oscarsson, 2015). Miljöfrågor, ett politikområde där EU har mer inflytande, tenderar exempelvis att vara en viktigare fråga för partival och stå högre upp på dagordningen i Europaparlamentsval jämfört med riksdagsval (se även faktablad 2024:10).

Figur 1 visar andelen väljare som uppgett att de röstat annorlunda i Europaparlamentsvalen 1995 till 2024, jämfört med föregående riksdagsval. I det senaste svenska Europaparlamentsvalet 2024 röstade drygt en tredjedel av väljarna på ett annat parti än vid riksdagsvalet 2022. Över tid syns ingen tydlig förändring i andelen röstdelare i Europaparlamentsval. Omkring 30 till 40 procent av väljarna brukar rösta på ett annat parti i Europaparlamentsvalet jämfört med föregående riksdagsval.

Figur 1 Andel som röstade annorlunda i svenska Europaparlamentsval 1995–2024 jämfört med föregående riksdagsval (procent).

Källa: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024

Kommentar: Figuren inkluderar bara de som röstade både i Europaparlamentsvalet och föregående riksdagsval. Valdeltagandet är kontrollerat enligt röstlängd förutom för Europaparlamentsvalundersökningen 2024. Personer som uppgett att de röstat på ett "annat parti" i både Europaparlamentsvalet och föregående riksdagsval kategoriseras inte som röstdelare enligt analysen.

Referenser:

Berg, L., & Oscarsson, H. (2015). *Supervalåret 2014*. Demokratistatistik: Rapport 20. Stockholm: Statistiska centralbyrån (SCB)